

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Інститут модернізації змісту освіти МОН України

Український державний університет науки і технологій (УДУНТ), м. Дніпро

Українська асоціація управління проектами «УКРНЕТ», м. Київ

Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності (НДІВ)

Національної академії правових наук України (НАПрН України), м. Київ

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ

Національний технічний університет України «Харківський політехнічний інститут»

Національний технічний університет України «Київський політехнічний університет імені Ігоря Сікорського», м. Київ

Одеський національний морський університет (ОНМУ), м. Одеса

Честоховський політехнічний університет, Польща

Вища школа управління охороною праці в місті Катовіце, (WSZOP), Польща

Університет в Мішкольце, Угорщина

Інститут підвищення кваліфікації, Будапешт, Угорщина

Вища школа менеджменту у Варшаві, (WSM), Польща

Astana IT University, Kazakhstan

за підтримки:

Центр Українсько-європейського наукового співробітництва

Видавничий дім «Гельветика»

Дніпропетровський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України

Юридична компанія «ЮРСЕРВІС», м. Дніпро

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

за матеріалами

IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

**«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА
НЕЙРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ,
ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»**

(24-25 березня 2022 року)

**ДНІПРО
ЮРСЕРВІС
2022**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
за матеріалами
IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

**«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА
НЕЙРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ,
ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»**
(24-25 березня 2022 року)

ДНІПРО
ЮРСЕРВІС
2022

УДК 005.8:[005.3+004.9+347.77]

Конференція запроваджена МОН України, лист Інституту модернізації змісту освіти МОН України № 22.1/10-28 від 12.01.2022 року за № 47 у переліку.

Матеріали публікуються за оригіналами, наданими авторами.
Претензії до організаторів не приймаються.

Головний редактор д.т.н., проф. Петренко В.О.
Науковий редактор д.т.н., проф. Молоканова В.М.
Науковий редактор к.т.н., доц. Дорожко Г.К.

Управління проектами. Перспективи розвитку проектного та нейроменеджменту, інформаційних технологій управління, технологій створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності: збірник наукових праць за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (24-25 березня 2022 р.). – УДУНТ, УКРНЕТ, НДПВ НАПрН України, Дніпро: Юрсервіс, 2022. 421 с.

У збірнику наукових праць наведені матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Управління проектами. Перспективи розвитку проектного та нейроменеджменту, інформаційних технологій управління, технологій створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності». Збірник наукових праць становить інтерес для наукових працівників, викладачів, фахівців з інтелектуальної власності та управління проектами, а також студентів.

УДК 005.8:[005.3+004.9+347.77]

- © Український державний університет науки і технологій, 2022
- © Українська асоціація управління проектами, 2022
- © Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності
Національної академії правових наук України, 2022
- © Колектив авторів збірника, 2022

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

- ПРОЙДАК Ю.С.** – голова, доктор технічних наук, професор, проректор з наукової роботи Українського державного університету науки і технологій (УДУНТ);
- БУШУЄВ С.Д.** – співголова, президент Української асоціації управління проектами «УКРНЕТ», доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри управління проектами Київського Національного університету будівництва та архітектури;
- ДОРОШЕНКО О.Ф.** – співголова, канд. юридичних наук, в.о. директора Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України;
- ПЕТРЕНКО В.О.** – заступник голови, доктор технічних наук, професор, УДУНТ, модератор конференції;
- ДОРОЖКО Г.К.** – заступник директора НДІВ НАПрН України, кандидат технічних наук, доцент, модератор конференції;
- МОЛОКАНОВА В.М.** – доктор технічних наук, професор кафедри системного аналізу та управління Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»; модератор конференції;
- ВІХЛЯЄВ М.Ю.** – доктор юридичних наук, професор, директор Центру Українсько-європейського наукового співробітництва;
- ПЕРЕРВА П.Г.** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки бізнесу НТУ «Харківський політехнічний інститут», професор університету в Мішкольце (Угорщина);
- ЧЕРНОВ С.К.** – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри управління проектами Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова, м. Миколаїв;
- ЛАПКІНА І.О.** – доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри управління логістичними системами і проектами Одеського національного морського університету;
- ЗАВГОРОДНЯ О.О.** – доктор технічних наук, професор, професор кафедри міжнародної економіки, політичної економіки та управління УДУНТ;
- КІРІН Р.С.** – доктор юридичних наук, судовий експерт, Дніпропетровський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України, м. Дніпро;
- КОЗЕНКОВ Д.Є.** – кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту УДУНТ;
- КОРОГОД Н.П.** – кандидат педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри інтелектуальної власності та управління проектами УДУНТ;
- САВЧУК Л.М.** – кандидат економічних наук, професор, декан факультету комп'ютерних систем, енергетики і автоматизації УДУНТ;
- ЮРЧИШИН О.Я.** – кандидат технічних наук, доцент, директор Департаменту інновацій та трансферу технологій НТУ України «КПІ імені Ігоря Сікорського»;

ЗМІСТ

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА РОЗВИТКУ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ ТА ПРОГРАМАМИ В УМОВАХ КРИЗОВОЇ ЕКОНОМІКИ. ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ

ПЕРЕДМОВА

д.т.н., професор МОЛОКАНОВА В.М.....13

KUZNETSOV V., KUZNETSOVA A.

**BASIC APPROACHES TO THE FUNCTIONING OF THE
ELECTRICITY MARKET.....18**

БІЛОЦЕРКІВЕЦЬ В.В., ЗАВГОРОДНЯ О.О., ЗАБРОДСЬКА А.А.

**НАЦІОНАЛЬНІ ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ В ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ:
ВІД РЕАКТИВНОГО ДО ПРОАКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ.....25**

ГІЛЬОРМЕ Т.В.

**ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРОЄКТІВ СИСТЕМ ЕНЕРГОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ.....30**

ЖИВЦОВА Л.І., БРОВЧЕНКО К.А.

**ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ «SMART CITY»
НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ: ДОСЯГНЕННЯ ТА ПРОБЛЕМИ.....33**

КАРМАЗІНА Л.Л.

ФАЗИ АДАПТАЦІЇ ВІРТУАЛЬНОЇ КОМАНДИ ІТ-ПРОЄКТУ.....39

КІЖАЄВ С.О., ПЕТРЕНКО В.О., МАЗУР А.В., МАЗУР Н.В.

**ІННОВАЦІЙНІ МЕДИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РАМКАХ СУЧАСНОЇ
ПАРАДИГМИ УПРАВЛІННЯ.....44**

КОСЕНКО Н.В., МОРЩАВКА Ю.О.

**СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ КАПІТАЛОМ ВИДАВНИЧОГО
ПРОЦЕСУ.....50**

КОСЕНКО Н.В., ШКОДА К.В.

**ПРОЦЕСНО-ОРІЄНТОВНЕ УПРАВЛІННЯ У МЕДИЧНИХ
ОРГАНІЗАЦІЯХ.....53**

ЗЕМКО Г.В. МАРКЕТИНГОВІ АСПЕКТИ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА З ОГЛЯДУ ВОЄННОГО ЧАСУ В УКРАЇНІ.....	198
ІЛЛЯШЕНКО С.М., ІЛЛЯШЕНКО Н.С. МАРКЕТИНГ ЗНАНЬ В СИСТЕМІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТУ.....	204
КОРОГОД Н.С., НОВОРОДОВСЬКА Т.С. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ В ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЄКТАХ: АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ.....	208
КУЧИНСЬКИЙ В.А., ПОБЕРЕЖНИЙ Р.О., ПЕРЕРВА П.Г. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ МІСЦЕ У СИСТЕМІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	217
МАЛЧЕНКО В.І., КІРІЧОК О.Г. СТРУКТУРА НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	224
МАРЦЕНЮК М.В., КІРІЧОК О.Г. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ЯК ОДИН З ВИЗНАЧАЛЬНИХ ФАКТОРІВ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ.....	228
МАСЛАК О.І., МАСЛАК М.В., ЯКОВЕНКО Я.Ю. КРЕАТИВНА ТА ЕКОНОМІЧНА ПРИРОДА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ЕПОХУ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОГО КОНТЕНТУ.....	232
МИРОНЕНКО І.Є., ДОБРОГОРСЬКИЙ О.В., МЕШКОВ А.М. ПРАВОВА ОХОРОНА ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У СФЕРІ ВИДАВНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	236
ПЕТРЕНКО В.О., ДОРОЖКО Г.К., ГОРСЬКА К.О. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЩОДО ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКСПЕРТИЗИ ПОРУШЕНИХ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	240
ХОМЕНКО І.І. РОЗВИТОК МЕНЕДЖМЕНТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ У НАУКОВИХ УСТАНОВАХ ТА ЗВО.....	245
ІНФОРМАЦІЙНЕ, ДОКУМЕНТАЛЬНЕ, ПАТЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ ТА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ, НАУКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ. КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ. ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ	

**ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ В ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЄКТАХ:
АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ**

Н.П. КОРОГОД

к.п.н., професор, зав.кафедрою інтелектуальної власності та управління проектами Українського державного університету науки і технологій;

Т.С. НОВОРОДОВСЬКА

к.б.н, доцент кафедри інтелектуальної власності та управління проектами Українського державного університету науки і технологій (м. Дніпро)

В умовах формування у провідних країнах світу нової економіки, що базується на новітніх досягненнях науки і технологіях, головним джерелом економічного зростання стають не так природні і матеріальні ресурси, як ідеї та інновації. Здатність генерувати і впроваджувати досягнення науково-технічного прогресу стає одним із найголовніших факторів забезпечення конкурентоспроможності сучасних організацій і підприємств. Наука перетворилася на специфічну сферу товарного виробництва, що виробляє специфічний і дуже дорогий товар — інноваційний проєкт, що містить об'єкти права інтелектуальної власності. З цього приводу слід зауважити, що інтелектуальну власність доцільно розглядати також з позиції проєктного підходу, що дасть можливість проєктним менеджерам зрозуміти важливість цього поняття та необхідність управляти процесами створення й використання продуктів інтелектуальної діяльності в проєктах [1]. Саме такі проєкти часто називають інноваційними проєктами і проблема управління ними залишається малодослідженою.

Сьогодні впроваджуються нові моделі економічних відносин як в державі, так і в окремих організаціях. Важливе місце при цьому належить проєктному управлінню. Успішність виконання проєкту визначається тим, наскільки ефективно здійснюється його задум, у якому сконцентровані інтереси всіх тих, хто працює над його реалізацією. При цьому, найважливіша

передумова успішного застосування прийомів та методів управління проектами полягає у визначенні й розумінні його цілей. Вони визначають сутність проекту. Визначення цілей та їх опис є основою для подальшої роботи над проектом. Замовник, підрядник і треті сторони в ході виконання проекту переслідують безліч взаємозалежних цілей, головні з яких сформульовані в явному виді в концепції проекту й контрактній документації. Максимально повне виявлення цілей всіх учасників проекту та їхнє чітке формулювання – одне з найважливіших завдань керівника проекту, тому що від цього може залежати загальний успіх. На основі поставлених цілей розробляються плани. Так, стрижнем будь-якого стратегічного плану підприємства є його базова стратегія. Вибір базової стратегії є прерогатива керівництва підприємства. Керівництво, оцінюючи й аналізуючи отриману на попередніх кроках інформацію, приймає остаточне рішення, адже кінцевим результатом будь-якої функції менеджменту є прийняті конкретні управлінські рішення, а також затверджені певні показники (рівень прибутків, величина витрат, рентабельність тощо). У рамках обраної базової стратегії можливі стратегічні альтернативи [2].

Так, зокрема, наявність портфелю розроблених проектів, чітких правил його постійного оновлення та наявність правової охорони на перспективні складові інноваційних розробок і проектів дозволяє будувати свою ефективну маркетингову стратегію. А наявні об'єкти інтелектуальної власності можуть стати вагомим інструментом на шляху реалізації фінансової стратегії, спрямованої на збільшення активів підприємства. Чітке виконання плану залежить від низки важливих чинників: оцінювання можливих варіантів відповідно до стратегічної мети організації, якої необхідно досягти; призначення відповідальних за ухвалення управлінських рішень; забезпечення достатніх ресурсів для діяльності, зокрема інтелектуальних та інформаційних; моніторингу поточної діяльності та ін. [2]. Особливим чином це стосується розробки інноваційних проектів, їх просування на ринок сучасних технологій.

Інноваційні проекти і програми їхньої реалізації становлять істотну частину господарського механізму, що формується, управління науково-технічним розвитком країни, регіонів і окремих підприємств та організацій. Аналізуючи інноваційний проект як форму цільового управління інноваційною діяльністю та як процесу здійснення інновацій, можна надати таке його визначення - це система взаємопов'язаних цілей і програм їхнього досягнення, що являють собою комплекс науково-дослідних дослідно-конструкторських, виробничих, організаційних, фінансових, комерційних й інших заходів, відповідним чином організованих, оформлених комплектом проектної документації, забезпечуючих ефективне вирішення конкретного науково-технічного завдання (проблеми), вираженого в кількісних показниках і приводить до інновації [3].

Інноваційні проекти можуть формуватися як у складі науково-технічних програм, реалізуючи завдання окремих напрямків (розділів) програми, так і самостійно, вирішуючи конкретну проблему на пріоритетних напрямках розвитку науки і техніки. Формування інноваційних проектів для вирішення найважливіших науково-технічних проблем (завдань) забезпечує:

- комплексний, системний підхід до вирішення конкретного завдання (мети науково-технічного розвитку);
- кількісну конкретизацію цілей науково-технічного розвитку і строге відображення кінцевих цілей і результатів проекту в управлінні інноваціями;
- безупинне наскрізне управління процесами створення, освоєння, виробництва і споживання інновацій;
- обґрунтований вибір шляхів найбільш ефективної реалізації цілей проекту;
- збалансованість ресурсів, необхідних для реалізації інноваційного проекту;
- міжвідомчу координацію й ефективне управління складним комплексом робіт із проекту.

Щодо інноваційного проєкту, то його життєвий цикл управління можна представити узагальнено двома стадіями:

- розробка інноваційного проєкту;
- управління реалізацією інноваційного проєкту.

Інноваційний проєкт охоплює всі стадії інноваційної діяльності, пов'язаної з трансформацією науково-технічних, ідей у новий чи удосконалений продукт, впроваджений на ринку, у новий чи удосконалений технологічний процес, використаний у практичній діяльності або в новий підхід до соціальних послуг. З погляду стадій здійснення інноваційної діяльності проєкт містить у собі НДР, проєктно-конструкторські і дослідно-експериментальні роботи, освоєння виробництва, організацію виробництва і його пуск, маркетинг нових продуктів, а також фінансові заходи.

Особливістю інноваційних проєктів є те, що в них об'єкти права інтелектуальної власності (ОПВ) можуть бути створені і в процесі розробки проєкту, і в процесі його реалізації, бути при цьому прямим, чи непрямим його результатом. Прикладом створення таких ОПВ може служити діяльність закладів вищої освіти або науково-дослідних інститутів. Під прямим результатом слід розуміти отримання об'єкта права інтелектуальної власності в якості продукту проєкту, тобто результату, що був запланований в ініційованому проєкті. Непрямий результат – це створення об'єкту права інтелектуальної власності, як побічного продукту проєкту. Дуже часто в проєктах зустрічається обидва результати. Але в проєктах існують ще об'єкти, які не набувають правового статусу, тобто на них не оформлюють юридичних прав. Це також результати інтелектуальної діяльності людини, але вони не є об'єктами права інтелектуальної власності. Виникає питання, як класифікувати такі об'єкти та чи важливо враховувати їх у проєктній діяльності.

Насамперед слід визначити що це за об'єкти. Виходячи з визначення об'єктів права інтелектуальної діяльності, результатами інтелектуальної діяльності в проєкті можуть бути, наприклад, структурні схеми, принципи управління, корпоративні стратегії, системи мотивації, організаційні заходи,

системи звітності структури документів, внутрішні стандарти, системи якості тощо. Все це та багато іншого є результатами інтелектуальної діяльності людей, задіяних у проєкті. Важливо чітко розрізняти продукти інтелектуальної діяльності учасників проєкту та об'єкти права інтелектуальної діяльності, які створюються в проєкті чи використовуються під час його реалізації [3].

Незалежно від того, чим є об'єкти права інтелектуальної власності в проєкті - продуктом чи ресурсом проєкту для створення певного продукту, її (ІВ) життєвий цикл може бути більшим, ніж життєвий цикл проєкту. Якщо розглядати інтелектуальну власність як кінцевий продукт проєкту, то її життєвий цикл розпочинається коли зароджується ідея, яку планується реалізувати протягом виконання проєкту, прикладом є наукові проєкти. Створення продукту з використанням об'єктів права інтелектуальної власності передбачає придбання чи залучення існуючих ОПІВ.

Світовий досвід підтверджує, що саме управління інноваційними проєктами на підприємствах дозволило багатьом країнам вирішувати найскладніші проблеми розбудови, відтворення, задачі перехідного характеру в умовах жорстко обмежених фінансових, матеріальних ресурсів, часу. Але масштаб використання методів управління інноваційними проєктами ще далеко не відповідає потребам розвитку нашої держави та її регіонів [4].

Для успішної розробки і впровадження інноваційних проєктів, зокрема, в умовах наукової організації, якою є й заклад вищої освіти (ЗВО), підвищення рівня її конкурентоспроможності, треба вміти передбачати труднощі, з якими вона може зіткнутися у майбутньому, і нові можливості, які можуть відкритися для неї. Особливо цікавим є процес виявлення (ідентифікації) продуктів інтелектуальної діяльності в інноваційному проєкті. Причому, у випадку, коли безпосередньо очікуваним результатом проєкту не є ОПІВ, ідентифікувати продукти інтелектуальної діяльності слід протягом усього життєвого циклу проєкту.

Для здійснення процесу ідентифікації продукту інноваційної діяльності протягом життєвого циклу проєкту необхідне:

- проведення планового аудиту проєкту стосовно виявлення інтелектуальної власності;
- класифікація виявлених продуктів інтелектуальної діяльності;
- занесення ідентифікованих продуктів інтелектуальної діяльності до реєстру інтелектуальної власності з метою зберігання та подальшого визначення доцільності їх використання у тому чи іншому форматі. Ідентифікація продуктів інтелектуальної діяльності в проєкті це лише одна зі складових процесу управління інтелектуальною власністю [5];
- планування системи використання інтелектуальної власності в проєктах, визначення концепції управління інтелектуальною власністю, формулювання ключових принципів та підходів до управління інтелектуальною власністю, розробка стратегії управління ІВ;
- створення системи мотивації персоналу – для появи в проєкті продуктів інтелектуальної діяльності необхідно сформувати ефективну систему мотивації співробітників (матеріальне стимулювання, створення творчої атмосфери, матеріально-технічної бази тощо);
- визначення на якому етапі життєвого циклу проєкту з'являються продукти інтелектуальної діяльності, а також визначення, що саме є цінними результатами інтелектуальної діяльності з загальної маси напрацювань в процесі реалізації проєкту;
- експертизи інтелектуальної власності, яка може бути кількох видів: експертиза об'єкта права ІВ, які планується використовувати в процесі реалізації проєкту; експертиза об'єкта, який отримують в якості результату проєкту з перспективою надання йому статусу ОПВ та експертиза продуктів інтелектуальної діяльності в проєкті. Для проведення експертизи необхідно сформувати систему критеріїв оцінки;

- формування портфелю інтелектуальної власності – комплектування пакету прав на створенні в рамках діяльності організації чи набуті ОПІВ та продуктів інтелектуальної діяльності персоналу проєкту;

- комерціалізації інтелектуальної власності – процес виводу об'єктів права інтелектуальної власності на ринок, якщо це визнається прийнятним та доцільним в рамках стратегії розвитку організації;

- трансферу технологій – внутрішньому чи зовнішньому залежно від спектру та напрямків діяльності організації;

- процеси, що забезпечують захист від несанкціонованого використання ОІВ. Це може стосуватись ОПІВ набутих для реалізації проєкту чи ОІВ отриманих під час реалізації проєкту з метою подальшого використання в цьому проєкті чи в інших проєктах проєктно-орієнтованої організації; моніторингу процесів управління інтелектуальною власністю; визначення стратегії захисту результатів інтелектуальної діяльності персоналу проєкту [5].

Критеріями оцінки продуктів інтелектуальної діяльності під час проведення експертизи можуть бути: наукова новизна; технологічний та технічний рівень; економічність; перспективи комерціалізації, значимість для проєкту; собівартість; відповідність стратегії розвитку організації (ЗВО); результати порівняння з аналогами.

Отже, зважаючи на той факт, що на сучасному етапі розвитку бізнесу та економіки, який здійснюється через реалізацію проєктів та впровадження проєктного підходу, інтелектуальна власність набуває важливе значення, і розглядається як складова процесів управління проєктами. Це дає можливість підійти до процесів управління проєктами, не тільки як до суцього технічного, але й як до творчого процесу та відкриває широкий спектр питань і тем для досліджень, створюючи тим самим значний потенціал для розвитку управління проєктами, як науки, впровадження інновацій у виробництво.

Щодо ЗВО, то на сьогодні, в умовах фінансової кризи, структури, що здійснюють управління інтелектуальною власністю, зокрема в проєктах, не є

достатньо ефективними і потребують удосконалення. Водночас, ЗВО є найбільшими серед інших організацій розробниками інноваційних проєктів та його складових (ОПВ). Завдяки ЗВО відбувається трансформація науково-технічних розробок в інноваційний продукт, придатний для виробництва і ринку, і це є найважчим етапом у ланцюгу, що зв'язує науку зі споживачем. Адже,

розроблювачі часто погано розуміють доміанти ринку, потреби споживача, у них немає досвіду технологічного підприємництва [6]. Водночас, у ЗВО результатом інноваційного проєктування стає інноваційна продукція (наукові розробки, винаходи, інші інновації), яка може бути продана (комерціалізована). Досвід показує, що в реальних умовах від ідеї створення нового продукту до надходження перших прибутків від його продажу на ринку інновацій проходить приблизно три-чотири роки, у рідкісних випадках - менше. Отже, цей процес також носить складний характер, рівно як і трансфер технологій.

Таким чином, інтелектуальна власність, як результат інноваційної діяльності, особливим чином розкривається в інноваційному проєкті і представляє собою досить складний процес у використанні. Водночас, підприємства й організації, ЗВО та наукові установи, здатні ефективно реалізовувати свої проєкти з використанням інтелектуальної власності, одержують стійку конкурентну перевагу. Вони знаходяться у вигідному становищі, коли виникає необхідність відреагувати на швидкі зміни на ринку, оскільки володіють цінним інструментом – наявністю інтелектуальних ресурсів.

Література

1. Інвестиційний менеджмент та оцінка проєктів (роздавальний матеріал). Матеріали навчальних семінарів вихідного для CEUME для українських викладачів економіки та бізнесу. – К.: 2000. – 120 с.
2. Мартиненко М. М., Ігнат'єва І. А. Стратегічний менеджмент: Підруч. для студ. вищ. навч. закл.. — К. : Каравела, 2006. — 320с.

3. Власність інтелекту (збірник статей) / Л.Й. Глухівський. – К.: Державний департамент інтелектуальної власності, 2002. – 140 с.

4. Висящев В.А. Методика построения и использования профилей жизненного цикла проектов // Управління проектами та розвиток виробництва. — 2002. — №1(3). — С. 82-96.

5. Солощук М. Економічні аспекти комерціалізації інтелектуальної власності (тема 10, ч.1) // Інтелектуальна власність. – 2008.– № 12. – С. 50-60.

6. Зінов В. Проблеми комерціалізації результатів досліджень і розробок // Інтелектуальна власність, № 3, 2000. – с. 35-42.

Наукове видання

УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА НЕЙРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ ЗА МАТЕРІАЛАМИ IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (24-25 березня 2022 року) Дніпро-Київ

Головний редактор д.т.н., проф. Петренко В.О.
Науковий редактор д.т.н., проф. Молоканова В.М.
Науковий редактор к.т.н., доц. Дорожко Г.К.

Видавець ТОВ «ЮРИДИЧНА КОМПАНІЯ «ЮРСЕРВІС»
49000, м. Дніпро,
вул. Воскресенська, буд. 39
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції
ДК № 6550 від 20.12.2018